

439

INSTRUKCJA MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 11 marca 1952 r.

w sprawie kompetencji organów nadzoru i kierownictwa budowlanych przedsiębiorstw powiatowych.

Celem unormowania, stosownie do § 5 uchwały Nr 259 Prezydium Rządu z dnia 7 kwietnia 1951 r. w sprawie utworzenia wojewódzkich zarządów budowlanych przedsiębiorstw powiatowych (Monitor Polski Nr A-33, poz. 412), kompetencji i zakresu czynności Zarządu Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych i wojewódzkich zarządów budowlanych przedsiębiorstw powiatowych w stosunku do tych przedsiębiorstw ustala się, co następuje:

I. Prezydium powiatowych rad narodowych.

§ 1. 1. Utworzenie budowlanego przedsiębiorstwa powiatowego następuje stosownie do art. 1 ust. 2 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 439) w drodze zarządzenia prezydium właściwej powiatowej rady narodowej, wydanego na podstawie kolegiальной uchwały prezydium rady narodowej za zgodą Ministra Budownictwa Miast i Osiedli.

2. Projekt uchwały o utworzeniu przedsiębiorstwa powinien być przed wniesieniem na prezydium uzgodniony z prezydium wojewódzkiej rady narodowej. Powzięta uchwała wraz z uzasadnieniem potrzeby powołania przedsiębiorstwa powinna być przedłożona za pośrednictwem prezydium wojewódzkiej rady narodowej Ministrowi Budownictwa Miast i Osiedli celem wyrażenia zgody.

3. Wydawane na podstawie uchwały zarządzenie powinno być zredagowane według wzoru załączonego do zarządzenia Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 5 marca 1951 r. w sprawie przekazania budowlanych przedsiębiorstw powiatowych powiatowym radom narodowym (Monitor Polski Nr A-21, poz. 266).

§ 2. 1. Bezpośredni nadzór nad budowlanymi przedsiębiorstwami powiatowymi (zwanymi niżej „przedsiębiorstwami”) sprawują prezydium powiatowych rad narodowych. Do kompetencji ich należy:

- 1) przydzielanie środków potrzebnych do wykonywania planowych zadań przedsiębiorstwa (jak środków finansowych, materiałów, sprzętu, taboru itp.) oraz powiększanie lub zmniejszanie tych środków w przypadkach uzasadnionych planami gospodarczymi, stosownie do przepisów art. 6 i 7 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych — za zgodą prezydium wojewódzkiej rady narodowej;
- 2) opiniowanie planów gospodarczych przedsiębiorstwa, w tym ocena potrzeb przedsiębiorstwa w zakresie inwestycji i kapitalnych remontów oraz opiniowanie odpowiednich planów i zmian wprowadzanych do nich w granicach ustalonych dla inwestora głównego;
- 3) opiniowanie sprawy tworzenia przez przedsiębiorstwo zakładów produkcji pomocniczej;
- 4) analiza i korekta programów produkcji oraz projektów planów produkcyjno-finansowych przedsiębiorstwa (wraz z planami kredytowymi) i zmian wprowadzanych do nich oraz kontrola wykonania planów;

- 5) zapewnienie dla przedsiębiorstwa środków będących w jego gestii, w ilości zabezpieczającej wykonanie przez przedsiębiorstwo zatwierdzonego dlań przez właściwe organa zadania planowego;
- 6) powoływanie i odwoływanie za zgodą Ministra Budownictwa Miast i Osiedli dyrektora przedsiębiorstwa i jego zastępcy (ów);
- 7) ustanawianie i odwoływanie pełnomocników oraz określanie uprawnień zastępców dyrektora i pełnomocników do składania w imieniu przedsiębiorstwa oświadczeń w zakresie jego praw i obowiązków majątkowych;
- 8) powoływanie i odwoływanie głównych (starszych) księgowych na wniosek dyrektora przedsiębiorstwa, po zasięgnięciu opinii głównego księgowego wojewódzkiego zarządu budowlanych przedsiębiorstw powiatowych (zwanego niżej „Wojewódzkim Zarządem”), jak również kierowników personalnych, po zasięgnięciu opinii Wojewódzkiego Zarządu;
- 9) kontrola gospodarki i dyscypliny finansowej przedsiębiorstwa;
- 10) zatwierdzanie na szczeblu powiatu sprawozdań finansowych przedsiębiorstwa.

2. W sprawach objętych nadzorem sprawowanym przez prezydium wojewódzkich rad narodowych prezydium powiatowych rad narodowych działają stosownie do wydawanych przez nie wytycznych lub instrukcji.

II. Prezydium wojewódzkich rad narodowych i wojewódzkie zarządy budowlanych przedsiębiorstw powiatowych.

§ 3. Nadzór nad przedsiębiorstwami na obszarze danego województwa sprawują, w trybie określonym w dalszych paragrafach instrukcji oraz z uwzględnieniem wytycznych i instrukcji Ministra Budownictwa Miast i Osiedli działającego przez Zarząd Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych (zwanym niżej „Zarządem”), prezydium wojewódzkich rad narodowych.

§ 4. 1. Organem prezydium wojewódzkiej rady narodowej dla spraw przedsiębiorstw jest przedsiębiorstwo państwowe „Wojewódzki Zarząd Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych” (Wojewódzki Zarząd), działające zgodnie z postanowieniami powołującego go zarządzenia oraz z przepisami niniejszej instrukcji.

2. Prezydium wojewódzkiej rady narodowej realizuje przysługujące mu uprawnienia przez Wojewódzki Zarząd z tym, że do kompetencji prezydium należy:

- 1) opiniowanie wniosków o tworzeniu przedsiębiorstw;
- 2) wyrażanie zgody na przydzielanie przedsiębiorstwom środków potrzebnych do wykonywania planowych zadań oraz na powiększanie lub zmniejszanie tych środków w przypadkach uzasadnionych planami gospodarczymi;
- 3) wydawanie na wniosek prezydium powiatowych rad narodowych, zaopiniowane przez Wojewódzki Zarząd, decyzji w sprawie przekazywania środków trwałych między przedsiębiorstwami obszaru województwa lub między przedsiębiorstwami a Wojewódzkim Zarządem w ramach obowiązujących przepisów;

- 4) zatwierdzanie i włączanie do terenowego planu gospodarczego województwa planów produkcyjnych i finansowych przedsiębiorstw obszaru województwa (wraz z planami kredytowymi) i zatwierdzanie sprawozdań z ich wykonania;
- 5) zatwierdzanie zbiorczych sprawozdań finansowych przedsiębiorstw obszaru województwa opartych na sprawozdaniach poszczególnych przedsiębiorstw uprzednio skontrolowanych i przyjętych przez Wojewódzki Zarząd;
- 6) powoływanie i odwoływanie za zgodą Ministra Budownictwa Miast i Osiedli dyrektora Wojewódzkiego Zarządu i jego zastępcy (ów).

§ 5. Wojewódzki Zarząd wykonuje z ramienia prezydium wojewódzkiej rady narodowej czynności nadzoru nad przedsiębiorstwami, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych do bezpośredniej kompetencji prezydium (§ 4), zarządza przedsiębiorstwami położonymi na obszarze województwa, z zastrzeżeniem uprawnień w tym zakresie prezydentów powiatowych rad narodowych (§ 2), oraz koordynuje działalność tych przedsiębiorstw.

§ 6. 1. Do zakresu działania Wojewódzkiego Zarządu należy w szczególności:

- 1) opracowywanie długofalowych planów rozwoju i rozbudowy przedsiębiorstw;
- 2) planowanie inwestycji w granicach uprawnień inwestora naczelnego, nadzór nad realizacją inwestycji oraz opracowywanie na szczeblu województwa zbiorczych planów kapitalnych remontów i nadzór nad ich realizacją;
- 3) opracowywanie wytycznych do planów produkcyjno-finansowych oraz sporządzanie zbiorczych planów przedsiębiorstw obszaru województwa na podstawie planów, sporządzanych przez przedsiębiorstwa (wraz z planami kredytowymi) i nadzór nad ich wykonaniem;
- 4) koordynacja obciążenia przedsiębiorstw zleceniami inwestorów pod kątem pełnego wykorzystania zdolności produkcyjnych wszystkich przedsiębiorstw obszaru województwa oraz dostosowania przydziału robót do technicznych możliwości działania przedsiębiorstw w terenie, szczególnie w odniesieniu do inwestycji z planu centralnego;
- 5) ustalanie profilu produkcyjnego i koordynacja produkcji zakładów produkcji pomocniczej przedsiębiorstw oraz prowadzenie zakładów własnych dla potrzeb przedsiębiorstw;
- 6) występowanie w sprawach zaopatrzenia przedsiębiorstw obszaru województwa wobec władz i instytucji wojewódzkich oraz wobec Zarządu;
- 7) wydawanie opinii o kandydatach na stanowiska dyrektorów przedsiębiorstw i ich zastępców, głównych (starszych) księgowych przedsiębiorstw oraz kierowników sekcji personalnych w przedsiębiorstwach;
- 8) regulowanie sprawy rozmieszczenia kadr pracowniczych w przedsiębiorstwach na obszarze województwa oraz kontrola doboru kadr w zarządach przedsiębiorstw;
- 9) opracowywanie zbiorczych planów i budżetów szkolenia zawodowego kursowego oraz doszkalania i kontrola ich wykonania, jak również zatwierdzanie planów akcji socjalnej w przedsiębiorstwach;
- 10) ustalanie organizacji poszczególnych przedsiębiorstw na podstawie zasad ustalonych przez Zarząd;
- 11) techniczny nadzór nad prowadzeniem prac budowlanych przez przedsiębiorstwa;
- 12) opracowywanie projektów, wzorów i instrukcji, dotyczących organizacji i techniki wykonawstwa w przedsiębiorstwach oraz organizacji i techniki produkcji w zakładach produkcji pomocniczej, kontrola ich wykonania jak również opracowywanie norm kosztorysowych dla robót specjalnego typu;
- 13) inicjowanie i organizacja modernizacji i mechanizacji robót budowlanych oraz spraw wynalazczości pracowniczej;
- 14) kontrola przestrzegania w przedsiębiorstwach norm pracy oraz stawianie wniosków w sprawie zmian w tym zakresie;
- 15) kontrola racjonalnej i prawidłowej, zgodnej z obowiązującymi przepisami, gospodarki sprzętem i taboru transportowym oraz prowadzenie własnych baz transportowo-sprzętowych;
- 16) organizacja i kontrola gospodarki materiałowej w przedsiębiorstwach;
- 17) wydawanie decyzji w sprawach przekroczeń funduszu płac przez przedsiębiorstwa;
- 18) kontrola gospodarki finansowej przedsiębiorstw i prowadzenie instruktażu w zakresie rachunkowości i finansowania;
- 19) przyjmowanie zatwierdzanych na szczeblu powiatowym przez powiatowe rady narodowe sprawozdań finansowych przedsiębiorstw oraz sporządzanie dla potrzeb resortu finansów zbiorczych sprawozdań finansowych przedsiębiorstw obszaru województwa.

2. Wojewódzki Zarząd udziela w granicach swych uprawnień dyrektyw bezpośrednio przedsiębiorstwom, przysyłając odpisy poleceń prezydentom powiatowych rad narodowych.

3. Szczegółowe wyjaśnienia co do czynności Wojewódzkiego Zarządu zawarte są w załączniku do niniejszej Instrukcji.

III. Zarząd Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych.

§ 7. Zarząd Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych w Ministerstwie Budownictwa Miast i Osiedli jest organem Ministra dla spraw nadzoru nad działalnością przedsiębiorstw i wojewódzkich zarządów oraz dla koordynacji ich działalności.

§ 8. 1. Do zadań Zarządu należy w szczególności:

- 1) współdziałanie w zarządzie centralnym Ministerstwa przy wykonywaniu w stosunku do przedsiębiorstw i wojewódzkich zarządów funkcji inwestora centralnego oraz analogicznych funkcji w zakresie kapitalnych remontów;
- 2) opracowywanie dla poszczególnych województw wskaźników techniczno-ekonomicznych do planów produkcyjno-finansowych na podstawie wskaźników Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego;
- 3) opracowywanie instrukcji i wytycznych Ministra Budownictwa Miast i Osiedli w sprawie sporządzania planów produkcyjno-finansowych oraz kontrola wykonania tych wytycznych i instrukcji;
- 4) decydowanie o włączaniu do planów produkcyjnych przedsiębiorstw niektórych inwestycji z planu centralnego oraz ustalanie priorytetu takich inwestycji w planach poszczególnych przedsiębiorstw;
- 5) koordynacja obciążenia przedsiębiorstw obszarów poszczególnych województw zleceniami inwestorów pod kątem pełnego wykorzystania globalnej zdolności produkcyjnej budowlanych przedsiębiorstw powiatowych oraz dostosowania przydziału poszczególnych robót lub ich grup do technicznych

- możliwości działania przedsiębiorstw w terenie, szczególnie w odniesieniu do inwestycji z planu centralnego;
- 6) ustalanie potrzeb przedsiębiorstw zaspakajanych centralnie również w zakresie zaopatrzenia materiałowego oraz współpraca w tym zakresie z władzami i instytucjami centralnymi;
  - 7) ustalanie w porozumieniu z właściwymi władzami wytycznych do organizacji przedsiębiorstw;
  - 8) ustalanie wytycznych i instrukcji w zakresie techniki i organizacji wykonawstwa, polityki zatrudnienia i akcji socjalnej, płac, norm, spraw personalnych, finansowych, gospodarki materiałowej oraz produkcji pomocniczej i kontrola wykonania tych wytycznych i instrukcji;
  - 9) ustalanie programów oraz wytycznych szkolenia zawodowego kursowego i doszkalania;
  - 10) dostosowywanie do potrzeb i warunków przedsiębiorstw oraz wojewódzkich zarządów ogólnych zarządzeń i instrukcji dotyczących budownictwa;
  - 11) ustalanie w porozumieniu z Ministerstwem Finansów instrukcji dotyczących organizacji rachunkowości i prowadzenie w tym zakresie instruktażu;

12) zestawianie metodą statystyczną dla potrzeb sprawowanego przez siebie nadzoru zbiorczych sprawozdań finansowych w skali ogólnokrajowej oraz sprawozdań z wykonania planów produkcyjnych.

2. Szczegółowe wyjaśnienia co do czynności Zarządu zawarte są w załączniku do niniejszej instrukcji.

§ 9. Ustalane przez Zarząd instrukcje i wytyczne normujące działalność przedsiębiorstw oraz wydawane przezeń w tej sprawie zlecenia wprowadzają w życie wojewódzkie zarządy.

§ 10. Zarząd opracowuje w porozumieniu z właściwymi władzami wytyczne do organizacji wojewódzkich zarządów oraz wykonuje w stosunku do nich czynności nadzoru zwierzchniego w zakresie kompetencji Ministra Budownictwa Miast i Osiedli. Między innymi wyraża on zgodę na powoływanie w wojewódzkich zarządach dyrektorów i ich zastępców.

§ 11. Instrukcja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Budownictwa Miast i Osiedli: *R. Piotrowski*

Załącznik do instrukcji Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 11 marca 1952 r. (poz. 439).

SZCZEGÓLWE WYJAŚNIENIA CO DO CZYNNOŚCI ORGANÓW NADZORU I KIEROWNICTWA.

1. W skład czynności objętych przewidzianym w § 6 ust. 1 pkt 2 instrukcji planowaniem inwestycyjnym i nadzorem nad realizacją inwestycji wchodzi w szczególności: podział limitu inwestycyjnego otrzymanego od inwestora centralnego na przedsiębiorstwa według potrzeb uzasadnionych gospodarczo oraz czuwanie nad planowaniem inwestycji własnych i kapitałnych remontów w przedsiębiorstwach, nad ich realizacją i nad sprawczawczością z tego zakresu, zatwierdzanie odnośnych planów w granicach uprawnień inwestora naczelnego oraz sporządzanie dla obszaru województwa zbiorczych planów i sprawozdań z ich realizacji.

2. W skład czynności objętych przewidzianym w § 6 ust. 1 pkt 3 instrukcji planowaniem produkcyjno-finansowym wchodzi w szczególności: nadzór nad sporządzaniem przez przedsiębiorstwa, stosownie do otrzymanych wskaźników wezłowych oraz do szczegółowych instrukcji i wytycznych Ministra Budownictwa Miast i Osiedli, programów produkcji, planów produkcyjno-finansowych wraz z planami kredytowymi (bankowymi) i sporządzanie na tej podstawie zbiorczych planów dla przedsiębiorstw obszaru województwa oraz nadzór nad zmianą planów, nad ich realizacją i nad prowadzeniem przez przedsiębiorstwa sprawozdawczości z wykonania tych planów, analiza sprawozdań terenowych i sporządzanie sprawozdań zbiorczych, koordynacja planów zaopatrzenia przedsiębiorstw i ich realizacji, nadzór nad sprawozdawczością z tego zakresu, analiza sprawozdań i sporządzanie sprawozdań zbiorczych, jak również sporządzanie planów zbiorczych nakładów na bezpie-

czeństwo ruchu przedsiębiorstwa obszaru województwa.

3. W skład czynności objętych przewidzianym w § 6 ust. 1 pkt 9 instrukcji planowaniem w zakresie szkolenia wchodzi w szczególności: korekta planów szkolenia zawodowego w przedsiębiorstwach, opracowywanie planów zbiorczych i kontrola wykonania planów oraz koordynacja szkolenia członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych w zakresie budownictwa wykonywanego przez przedsiębiorstwa.

4. W skład czynności objętych przewidzianym w § 8 pkt 3, 4 i 5 instrukcji planowaniem produkcyjno-finansowym wchodzi między innymi: wykonywanie zwierzchniego nadzoru nad sporządzaniem programów produkcji oraz planów produkcyjno-finansowych i nad wprowadzaniem do nich niezbędnych zmian w toku realizacji, koordynacja projektów planów w skali ogólnokrajowej oraz przeprowadzanie w miarę potrzeby instruktażu i szkolenia w powyższym zakresie.

5. W skład czynności objętych przewidzianym w § 8 pkt 8 instrukcji ustalaniem wytycznych i instrukcji w zakresie techniki i organizacji wykonawstwa oraz kontroli i wykonania wchodzi między innymi: prowadzenie instruktażu w sprawie organizacji i techniki wykonawstwa oraz ustalanie obowiązujących norm i normatywów w powyższym zakresie, między innymi w sprawach gospodarki materiałowej, transportu, sprzętu, zatrudnienia, akcji socjalnej, bezpieczeństwa ruchu itp., jak również przeprowadzanie prac instrukcyjnych i normatywnych w zakresie produkcji pomocniczej przedsiębiorstw i wojewódzkich zarządów.